

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	10So/94/2015
Identifikačné číslo spisu:	6015200352
Dátum vydania rozhodnutia:	25.05.2016
Meno a priezvisko:	JUDr. Elena Berthotyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2016:6015200352.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Berthotyovej, PhD. a členiek senátu JUDr. Jany Henčekovej, PhD. a JUDr. Zuzany Ďurišovej, v právnej veci navrhovateľa: JUDr. H. T., H., proti odporkyni: Sociálna poisťovňa - ústredie, ul. 29. augusta 8, 813 63 Bratislava, o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2014, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/85/2015-25 zo dňa 30.09.2015, jednomyseľne, takto

rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 20Sd/85/2015-25 zo dňa 30.09.2015 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Krajský súd v Banskej Bystrici svojím rozsudkom č. k. 20Sd/85/2015-25 zo dňa 30.09.2015 potvrdil podľa § 250q ods. 2 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „O.s.p.“) rozhodnutie odporkyne č. XXX XXX XXXX X zo dňa 28.11.2014, ktorým odporkyňa podľa § 65 ods. 2, § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení a § 21 a § 174 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení zamietla žiadosť navrhovateľa o nové určenie sumy starobného dôchodku ku dňu 06.08.2008. Týmto rozhodnutím realizovala rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 21Sd/422/2013-35 zo dňa 27.08.2014, ktorým súd uložil odporkyni preveriť ako príslušný rezort hodnotí služobný pomer príslušníka železničnej polície pokiaľ ide o kategórie funkcií.

V odôvodnení rozsudku krajský súd uviedol, že pôsobenie navrhovateľa v železničnej polícii je hodnotené v III. pracovnej kategórii, a preto navrhovateľ nesplnil podmienku 20 rokov v I. kategórii funkcií pre vznik nároku na starobný dôchodok vo veku 55 rokov veku, tak ako to uvádzal v žiadosti o prepočet starobného dôchodku, aj v predchádzajúcom konaní a aj v opravnom prostriedku v tomto konaní. V konaní tiež bolo preukázané, že odporkyňa rozhodnutím zo dňa 29.09.2008 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok ku dňu 06.08.2008, pretože splnil podmienky podľa zákona č.

461/2003 Z. z. aj bez zohľadnenia doby jeho pôsobenia v osobitnom systéme dôchodkového zabezpečenia. Za obdobie získanie v osobitnom systéme dôchodkového zabezpečenia bol navrhovateľovi priznaný výsluhový príspevok, ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok. Z vykonaného preskúmania vyplynulo, že navrhovateľ nesplnil podmienky pre priznanie starobného dôchodku k 55 roku veku a preto odporkyňa nemala zákonný dôvod určiť novú sumu starobného dôchodku. Navrhovateľ splnil podmienky pre priznanie starobného dôchodku k 62 roku veku, rozhodnutie o starobnom dôchodku priznaní je právoplatné. Pokiaľ sa navrhovateľ odvolával na rozhodnutie NS SR, súd uviedol, že tento rozsudok nie je judikátom a riešil iný prípad, v ktorom poistenec nezískal potrebnú dobu dôchodkového poistenia pre vznik nároku na starobný dôchodok bez započítania doby získanej v osobitnom systéme dôchodkového poistenia.

Proti tomuto rozsudku podal navrhovateľ v zákonnej lehote odvolanie, v ktorom uviedol, že absolútne vylúčenie hodnotenia doby zo všeobecného systému u tých poistencov, ktorí získali dávky dôchodkového poistenia (zabezpečenia) v inom systéme sociálneho poistenia a nie v systéme všeobecnom, má za následok horšie zaobchádzanie s nimi. Pri priznaní starobného dôchodku vo veku 62 rokov, mu pre výpočet mzdového bodu, ktorý má zásadný vplyv na výšku dôchodku, nebola započítaná doba, počas ktorej bol v služobnom pomere príslušníka MV SR ako policajt, t. j. za obdobie od 15.11.1975 do 31.03.1993 a od 01.10.1993 do 30.09.1998. Krajský súd v Banskej Bystrici sa stotožnil so stanoviskom sociálnej poisťovne, že uvedené konštatovanie NS SR sa vzťahuje iba na osoby, ktoré spĺňajú podmienky zaradenia do I. kategórie. S uvedeným konštatovaním sa navrhovateľ nestotožňuje, pretože z rozhodnutia NS SR č. 7So/138/2011 nevyplýva, že tento výrok sa vzťahuje iba na poistenca, ktorý dobou služby v I. kategórii funkcii získal nárok na zníženie dôchodkového veku. Z vyššie uvedených dôvodov žiada NS SR, aby preskúmal Rozhodnutie KS v Banskej Bystrici č. 20 Sd/85/2015-25 zo dňa 30.09.2015.

Odporkyňa v písomnom vyjadrení na odvolanie navrhovateľa navrhla rozsudok súdu prvého stupňa ako vecne správny potvrdiť, pričom uviedla, že navrhovateľ neformálnou žiadosťou doručenou Sociálnej poisťovni, ústredie 28.02.2013 požiadal o prepočet starobného dôchodku, pretože je toho názoru, že dôchodkový vek dovŕšil vo veku 55 rokov veku. Z dôvodu, že navrhovateľ získal dobu služby v I. kategórii funkcii len v rozsahu 19 rokov a 137 dní, pričom dobu služby v I. kategórii funkcii nevykonával k 31.12.1999, nevznikol mu nárok na zníženie dôchodkového veku. Dôchodkový vek 62 rokov veku v súlade s § 65 ods. 2 zákona č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení dosiaľ navrhovateľ XX.XX.XXXX a od tohto dňa mu je starobný dôchodok vyplácaný.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.), preskúmal napadnutý rozsudok krajského súdu ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo, v rozsahu a z dôvodov uvedených v odvolaní podľa § 212 O.s.p.. Po zistení, že odvolanie bolo podané oprávnenou osobou v zákonnej lehote (§ 204 ods. 1 O.s.p.) a že ide o rozsudok, proti ktorému je podľa ustanovenia § 201 v spojení s ust. § 250s prvá veta O.s.p. odvolanie prípustné, dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa je nedôvodné. Rozhodol jednomyselne bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa ust. § 250ja ods. 2 O.s.p. s tým, že deň vyhlásenia rozhodnutia bol zverejnený minimálne päť dní vopred na úradnej tabuli súdu a na internetovej stránke Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (www.nsud.sk). Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 25.05.2016 (§ 156 ods. 1 a 3 O.s.p.).

Podľa § 244 ods. 1, 2 a 3 O.s.p. v správnom súdnictve preskúmajú sudy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy. V správnom súdnictve preskúmajú sudy zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov štátnej správy, orgánov územnej samosprávy, ako aj orgánov záujmovej samosprávy a ďalších právnických osôb, ako aj fyzických osôb, pokiaľ im zákon zveruje rozhodovanie o právach a povinnostiach fyzických a právnických osôb v oblasti verejnej správy. Rozhodnutiami správnych orgánov sa rozumejú rozhodnutia vydané nimi v správnom konaní, ako aj ďalšie rozhodnutia, ktoré zakladajú, menia alebo zrušujú oprávnenia a povinnosti fyzických alebo právnických osôb alebo ktorými môžu byť práva, právom chránené záujmy alebo povinnosti fyzických osôb alebo právnických osôb priamo dotknuté.

Podľa § 250l ods. 1 O.s.p. podľa ustanovení tejto hlavy sa postupuje v prípadoch, v ktorých zákon zveruje súdom rozhodovanie o opravných prostriedkoch proti neprávoplatným rozhodnutiam správnych orgánov.

Podľa § 65 ods. 1 a ods. 2 zákona o sociálnom poistení, poistenec má nárok na starobný dôchodok, ak bol dôchodkovo poistený najmenej 15 rokov a dovŕšil dôchodkový vek. Dôchodkový vek je 62 rokov veku poistenca, ak tento zákon v odsekoch 4 až 8, § 65a a 274 neustanovuje inak.

Podľa § 274 ods. 1 zákona o sociálnom poistení, nároky vyplývajúce zo zaradenia zamestnaní do I. a II. pracovnej kategórie sa priznávajú do 31. decembra 2023.

Podľa § 21 ods. 1 písm. c) zákona o sociálnom zabezpečení, občan má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň 55 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 20 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) <.

Podľa § 14 ods. 4 zákona o sociálnom zabezpečení, ako zamestnanie zaradené do I. (II.) pracovnej kategórie sa za dobu pred 1. januárom 2000 hodnotí služba vojakov z povolania (§ 129) zaradená do I. (II.) kategórie funkcií, ak nevznikol nárok na dôchodok podľa piatej časti tohto zákona. Služba zaradená do I. kategórie funkcií sa v týchto prípadoch hodnotí ako zamestnanie I. pracovnej kategórie uvedené v § 14 ods. 2 písm. b) až h).

Podľa § 174 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení, občan, ktorý vykonával pred 1. januárom 2000 zamestnanie I. pracovnej kategórie, prípadne službu I. alebo II. kategórie funkcií, má po 31. decembri 1999 nárok na starobný dôchodok tiež, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň :

- a) 56 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 14 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) <., prípadne 9,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 19 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) <., alebo 19 rokov v službe I. kategórie funkcií.
- b) 57 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 13 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) <., prípadne 9 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 18 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) <., alebo 18 rokov v službe I. kategórie funkcií,
- c) 58 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 12 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) <., prípadne 8 rokov, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 16 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až h) <., alebo 16 rokov v službe I. kategórie funkcií alebo 17,5 roka v službe II. kategórie funkcií, alebo
- d) 59 rokov, ak bol zamestnaný najmenej 11 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. a) <., prípadne 7,5 roka, ak ide o také zamestnanie v uránových baniach, alebo 15 rokov v zamestnaní uvedenom v § 14 ods. 2 písm. b) až l) <., alebo 15 rokov v službe I. alebo II. kategórie funkcií.

Podľa § 174 ods. 2 zákona o sociálnom zabezpečení, podmienkou vzniku nároku na starobný dôchodok podľa odseku 1 je, že zamestnanie I. pracovnej kategórie alebo služba I. alebo II. kategórie funkcií trvali k 31. decembru 1999; za zamestnanie sa na tieto účely považujú i náhradné doby a doby uvedené v § 5 ods. 1 a v § 6 ods. 1 nariadenia vlády Československej socialistickej republiky č. 117/1988 Zb.

Najvyšší súd sa s poukazom na ustanovenie § 219 ods. 2 O.s.p. v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozsudku krajského súdu, konštatuje správnosť dôvodov na základe ktorých krajský súd rozhodol a pre zdôraznenie správnosti rozsudku doplnia ďalšie dôvody. Poukazuje pritom na ustálenú súdnu prax NS SR v rozhodnutiach napr. sp. zn. 7So/71/2012 zo dňa 29.05.2013; sp. zn. 9So/62/2009 zo dňa 28.10.2009 alebo sp. zn. 9So/88/2011 zo dňa 25.04.2012.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne, ktorým zamietla žiadosť navrhovateľa o nové určenie sumy starobného dôchodku ku dňu 06.08.2008.

Z potvrdenia Ministerstva vnútra SR č. SPOU-OSZ-53-32/2013-VZ zo dňa 29.07.2013 ako aj z potvrdenia č. SPOU-OSZ-53-33/2014-VZ z 28.10.2014 vyplývalo, že na vznik nároku na výsluhový

príspevok a pre jeho výšku bola navrhovateľovi zhodnotená doba výkonu základnej vojenskej služby od 03.10.1967 do 26.09.1969 v I. kategórii funkcií, doba služobného pomeru príslušníka Policajného zboru od 15.11.1975 do 31.03.1993 v I. kategórii funkcií a doba služobného pomeru príslušníka Železničnej polície od 01.10.1993 do 30.09.1998 v III. pracovnej kategórii, t. j. I. kategórii funkcií celkom 19 rokov a 137 dní a v III. pracovnej kategórii celkom 5 rokov.

Z citovaného ustanovenia § 21 ods. 1 písm. c/ zákona o sociálnom zabezpečení vyplýva, že navrhovateľovi by mohol vzniknúť nárok na starobný dôchodok dovŕšením veku 55 rokov, ak by vykonával službu zaradenú do I. kategórie funkcií aspoň 20 rokov. Podmienku trvania tejto služby v rozsahu 20 rokov však nespĺnil, nakoľko bolo potvrdené, že pôsobenie navrhovateľa v železničnej polícii od 01.10.1993 do 30.09.1998 je hodnotené v III. pracovnej kategórii.

Predpokladom skoršieho vzniku nároku na starobný dôchodok v zmysle § 174 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení je však nielen splnenie podmienok stanovených v odseku 1 citovaného ustanovenia, ale podľa § 174 ods. 2 tohto zákona aj splnenie podmienky, že také zamestnanie trvalo do 31.12.1999, ktorú navrhovateľ taktiež nespĺnil.

Z uvedených dôvodov mal aj odvolací súd za preukázané, že navrhovateľ nespĺnil podmienky pre vznik nároku na starobný dôchodok podľa § 174 ods. 1 zákona o sociálnom zabezpečení resp. podľa § 21 ods. 1 písm. c) tohto zákona. Tak ako to uviedol už krajský súd, v konaní bolo preukázané, že odporkyňa rozhodnutím zo dňa 29.09.2008 priznala navrhovateľovi starobný dôchodok ku dňu 06.08.2008, pretože splnil podmienky podľa zákona č. 461/2003 Z. z. aj bez zohľadnenia doby jeho pôsobenia v osobitnom systéme dôchodkového zabezpečenia. Rozhodnutie odporkyne z toho dôvodu považoval za súladné so zákonom a preto rozsudok krajského súdu ako vecne právny potvrdil podľa § 250ja ods. 3 vety druhej v spojení s § 219 O.s.p.

Ohľadom námietky navrhovateľa, že mu nebola započítaná doba, počas ktorej bol v služobnom pomere príslušníka MV SR ako policajt, t. j. za obdobie od 15.11.1975 do 31.03.1993 a od 01.10.1993 do 30.09.1998, odvolací súd dodáva, že uvedené obdobie mu bolo zhodnotené pre vznik nároku a výšku výsluhového príspevku.

O náhrade trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol tak ako je uvedené vo výroku tohto rozsudku v súlade s § 224 ods. 1 v spojení s § 250k ods. 1 a § 246c ods. O.s.p., keďže navrhovateľ v odvolacom konaní nebol úspešný a odporkyňa právo na náhradu trov konania nemá.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.